

Προς:

- Πρωθυπουργό
κ. Αλέξη Τσίπρα
- Πρόεδρο Βουλής
κ. Νίκο Βούτση
- Υπουργό Παιδείας
κ. Κώστα Γαβρόγλου
- Υπουργό Εσωτερικών
κ. Πάνο Σκουρλέτη
- Γεν. Γραμματέα Υπ. Παιδείας
κ. Γιάννη Παντή
- Κόμματα Βουλής- Βουλευτές
- Επιστημονική Κοινότητα

Θέμα: «Πρόταση για μεταρρύθμιση στην Προσχολική Αγωγή»

Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βρεφονηπιαγωγών (ΠΑ.ΣΥ.ΒΝ.), με πολυετή δράση και προσφορά στα παιδιά μας κατά την ευαίσθητη περίοδο της **προσχολικής ηλικίας**, συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία αναμόρφωσης του συνολικού πλαισίου της εκπαιδευτικής πολιτικής, με προτάσεις και ιδέες που κρίνονται εξαιρετικά σημαντικές από την επιστημονική κοινότητα, για το σχεδιασμό ενός **παιδοκεντρικού και ωφέλιμου για όλη την κοινωνία** παιδαγωγικού μοντέλου.

Με αφορμή τις εξαγγελίες, για υποχρεωτική ένταξη παιδιών ηλικίας 4 ετών στην υποχρεωτική εκπαίδευση, σας καταθέτουμε τον έντονο προβληματισμό και τις προτάσεις μας.

Σύμφωνα με τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία της εκπαίδευσης και τις εκθέσεις των Υπερεθνικών Οργανισμών Διακυβέρνησης, **προσχολική αγωγή και εκπαίδευση** θεωρείται το συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο που ασχολείται με την αγωγή, εκπαίδευση και φροντίδα των παιδιών **από τη γέννησή τους έως τα έξι χρόνια** (Moloney, 2010).

Οι παγκόσμιοι στόχοι που προωθούν την ποιότητα στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση **κινούνται πλέον στο πλαίσιο της ενιαίας προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης συνολικά για παιδιά ηλικίας από 0 έως 6 ετών χωρίς τεχνικές τομές στα 4 ή 5 χρόνια** (Raikes, A. et al., 2015).

Η διεθνής έρευνα καταγράφει επίσης, ότι η ποιότητα στην προσχολική εκπαίδευση **μέσα από μια ολιστική προσέγγιση**, έχει μεγάλη επίδραση στην δια βίου ευημερία, την σωματική και ψυχική υγεία των παιδιών, στο πλαίσιο πάντα της ενιαίας προσχολικής

εκπαίδευσης (Bouguen, Filmer, Macours & Naudeau, 2013; Wong, Luo, Zhang, & Rozelle, 2012).

Σήμερα υπάρχει διεθνής συναίνεση ότι τα ολοκληρωμένα συστήματα για την παροχή ΠΕΦ που έχουν θεσπίσει κράτη όπως η Φινλανδία, η Σουηδία, η Δανία, η Σλοβενία, η Ζηλανδία και πρόσφατα η Ιταλία, που προσεγγίζουν ολιστικά την προσχολική αγωγή (παιδιά ηλικίας από 0 ή 1 έως 6 ετών), **αποτελούν βέλτιστα παραδείγματα, ενώ παράγουν καλύτερα εκπαιδευτικά, κοινωνικά και οικονομικά αποτελέσματα** σε σχέση με τα χωριστά ή διχοτομημένα συστήματα (από 0 έως 4 και από 4 έως 6 ετών).

Από τα παραπάνω προκύπτει με σαφήνεια ότι οι εξαγγελίες για καθιέρωση διετούς υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης,

- βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με τα επιστημονικά δεδομένα,
- τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών προσχολικής ηλικίας,
- τις βέλτιστες πρακτικές της διεθνούς κοινότητας,
- τις αποφάσεις της Κομισιόν και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

σύμφωνα με τις οποίες επισημαίνεται η αναγκαιότητα της καθολικής πρόσβασης (και όχι της υποχρεωτικής) όλων των παιδιών από 0 έως 6 ετών σε δομές προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (ΠΕΦ).

Επισημαίνουμε ότι, η εξαγγελία για διετή υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση δημιουργεί αναστάτωση στην επιστημονική κοινότητα, στους γονείς και στους μάχιμους παιδαγωγούς προσχολικής ηλικίας που εργάζονται στους παιδικούς σταθμούς όλης της επικράτειας, αφού τυχόν υλοποίησή της **θα επιφέρει δυσμενέστερες εκπαιδευτικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.**

- **Καθώς σχολιοποιεί την ευαίσθητη προσχολική ηλικία** και τις μαθησιακές εμπειρίες των παιδιών.
- **Δημιουργεί ανομοιογένεια, ετερογένεια, μεροληψία και ρατσισμό**, καθώς προξενεί «τεχνητές διακρίσεις» και δεν δίνονται ίσες ευκαιρίες στα παιδιά, ανεξάρτητα από την ηλικία τους.
- **Αποκλείει παιδιά που προέρχονται από ευάλωτες ομάδες** και μη προνομιούχα κοινωνικά στρώματα από τους Παιδικούς Σταθμούς που αποτελούν σύγχρονες και ολοκληρωμένες δομές προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (παιδαγωγικά προγράμματα, πλήρες διατροφικό πρόγραμμα, ανάπαυση, παιχνίδι, ψυχαγωγία).
- **Οδηγεί σε απόγνωση χιλιάδες εργαζόμενους και άνεργους γονείς** καθώς η ημερήσια και η ετήσια λειτουργία των Νηπιαγωγείων δεν εξυπηρετεί και δεν εναρμονίζεται με τις οικογενειακές και τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις.
- **Προσχηματικά διαχωρίζει ηλικιακά τα παιδιά** (από 0 έως 4 και από 4 έως 6), και αναπαράγει μια κατακερματισμένη προσχολική αγωγή δύο ταχυτήτων (Παιδικοί Σταθμοί-Νηπιαγωγεία) που ταξικά πλήττει τους αδύναμους.

Η συγκεκριμένη περίοδος ζωής είναι μια πρόκληση στην οποία οφείλει να ανταποκριθεί κάθε εκπαιδευτικό σύστημα, εξασφαλίζοντας ποιοτικές συνθήκες προσχολικής φροντίδας και εκπαίδευσης μιας και έχει καταδειχθεί ότι το γεγονός αυτό μπορεί να προοιωνίσει μια μελλοντική ακαδημαϊκή επιτυχία των παιδιών. **Αυτός ο στόχος, ο οποίος δεν μπορεί πλέον να υπηρετηθεί επαρκώς από ένα σύστημα που διακρίνει τις Δομές (Παιδικοί Σταθμοί-Νηπιαγωγεία), και την εκπαίδευση των Παιδαγωγών Προσχολικής (ΑΕΙ- ΑΤΕΙ), απαιτεί μια γενναία πολιτική απόφαση για στροφή προς μια ενιαία προσχολική αγωγή, όπως τεκμηριώνεται και από τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία.**

Η διεθνής εμπειρία, οι έρευνες και βέλτιστες πρακτικές καταδεικνύουν ότι τα πλεονεκτήματα που θα προκύψουν από τη θεσμοθέτηση μιας ενιαίας προσχολικής αγωγής υπό την ευθύνη των εκπαιδευτικών αρχών μιας χώρας σε επίπεδο κεντρικής εξουσίας (Υπ. Παιδείας) είναι πολλά και ωφέλιμα, όπως:

- **Διευκόλυνση στην ανάπτυξη ενός συνεκτικού πολιτικού πλαισίου** όσον αφορά τη διαμόρφωση κανονισμών, τη χρηματοδότηση, την κατάρτιση και την παροχή υπηρεσιών στις διάφορες φάσεις του εκπαιδευτικού συστήματος.
- **Καλύτερη συνεργασία** μεταξύ του παιδαγωγικού/εκπαιδευτικού προσωπικού προσχολικών και σχολικών δομών.
- **Παιδαγωγική συνέχεια** που βιώνουν τα παιδιά και ομαλότερη μετάβασή από το ένα επίπεδο εκπαίδευσης στο άλλο.
- **Οφέλη για τις οικογένειες** από την πρόσβαση τους σε πιο ολοκληρωμένες υπηρεσίες και τη μείωση της πίεσης που συνδέεται με τον παράγοντα “χρόνο” (ωράριο λειτουργίας, διακοπές, μετάβαση από το ένα πλαίσιο στο άλλο , π.χ. από τον παιδικό σταθμό στο νηπιαγωγείο κτλ) και του άγχους που συνδέεται με την αναζήτηση προσχολικών πλαισίων για τα παιδιά τους.
- **Το δυνητικό κόστος-αποτελεσματικότητα** που προκύπτει από την μείωση του επιμερισμού μεταξύ των υπηρεσιών.
- Επίσης τα ενιαία συστήματα ΠΕΦ φαίνεται ότι μπορούν να **προσφέρουν θετικά αναπτυξιακά αποτελέσματα για τα παιδιά** και ειδικά εκείνα που ζουν σε δύσκολες συνθήκες (οικονομικά μη προνομιούχες οικογένειες, παιδιά από μειονότητες), καθώς και στις οικογένειες τους.

Η προσχολική ηλικία αποτελεί πρόκληση και ευκαιρία για την εκπαιδευτική πολιτική μιας χώρας, καθώς στα πρώτα χρόνια τους είναι που τα παιδιά αποκτούν κοινωνικές δεξιότητες, ικανότητες, γνώσεις και κριτική σκέψη που θα τους επιτρέψουν στη συνέχεια να προχωρήσουν με αυτοπεποίθηση και σιγουριά στην ενήλική ζωή τους.

Είναι, επομένως, πλέον καιρός και ώριμες οι συνθήκες για να λάβουμε σοβαρά υπ’ όψη μας την προσχολική ηλικία και την πλαισίωσή της, ήδη από τα πρώτα χρόνια των παιδιών.

Έτσι λοιπόν, μια πραγματική και ουσιαστική αλλαγή αφουγκραζόμενη τις διεθνείς εξελίξεις και όχι συντηρώντας νόμους 30ετίας θα πρότασσε την διεύρυνση και όχι τον διετή περιορισμό, την σύμπνοια και όχι το διχαστικό δίπολο φροντίδας και εκπαίδευσης, την συνέχεια και όχι την ασυνέχεια, την καθολικότητα και όχι την αποσπασματική υποχρεωτικότητα, την ενιαιοποίηση και όχι την περιχαράκωση, την αναβάθμιση των επαγγελματιών και όχι την υποβάθμιση, την ουσιαστική ενίσχυση όλων των δομών και όχι μόνο κάποιων.

Ζητάμε την άμεση απόσυρση της εξαγγελίας, για την υποχρεωτική ένταξη παιδιών 4 ετών στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Θεωρούμε ότι οι πρόσφατες δηλώσεις του πρωθυπουργού και του υπουργού Παιδείας για τη δυνατότητα των γονέων να επιλέγουν τη δομή προσχολικής αγωγής που επιθυμούν να εγγράψουν τα παιδιά τους σε Παιδικό Σταθμό ή Νηπιαγωγείο βρίσκονται στην κατεύθυνση των διεθνών επιστημονικών δεδομένων και των βέλτιστων πρακτικών της διεθνούς κοινότητας.

ΖΗΤΑΜΕ

τη Θεσμοθέτηση Ενιαίου Εθνικού Συστήματος Προσχολικής Αγωγής Εκπαίδευσης και Φροντίδας

- **Ενιαία και Πανεπιστημιακού επιπέδου εκπαίδευση των Παιδαγωγών Προσχολικής Ηλικίας, με ενσωμάτωση των Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής ΑΤΕΙ (Αθήνας, Θεσ/νίκης, Ηπείρου) στα αντίστοιχα Τμήματα Προσχολικής Αγωγής των Α.Ε.Ι.**
- **Υπαγωγή του Επιστημονικού Παιδαγωγικού Προγράμματος και του κανονισμού λειτουργίας των Παιδικών Σταθμών στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας.**
- **Καθολική πρόσβαση (και όχι υποχρεωτική) όλων των παιδιών Προσχολικής Ηλικίας (0 - 6 ετών) στις δομές Προσχολικής Αγωγής, Παιδικούς Σταθμούς – Νηπιαγωγεία.**

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Πρόεδρος		Ο Γεν. Γραμματέας
		
Καλαϊτζή Ευαγγελία		Δημούδης Αθανάσιος